

«Η ΥΠΕΡ-ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΟ ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΚΟΣΜΟ»

Παναγούλα Σιόλα email: gsiola@sch.gr, Υψηλάντου και Παπαδιαμάντη, Λέχαιο Κορινθίας, ΤΚ 20011, Τηλ: 27410 87334, 2741098255, Κιν: 69346622

Μαρία Μαστοράκη email: mmastoraki@sch.gr, Πέτρου Μαρίνου3, Άργος ΤΚ21200, Τηλ: 27510 66777, κιν:6972443677

Δημοτικό Σχολείο Χιλιομοδίου

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Φυσικοί πόροι, νερό, ενέργεια, απορρίμματα, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Σχολικό Πρόγραμμα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Είναι βέβαιο ότι η αναχαίτιση της οικολογικής κρίσης περνά μόνο μέσα από την ευαισθητοποίηση των πολιτών και κυρίως των νέων που με την περιβαλλοντική εκπαίδευση συνειδητοποιούν τις σχέσεις του ανθρώπου με το φυσικό και το κοινωνικό περιβάλλον. Μπορούν οι μαθητές της Περιβαλλοντικής Ομάδας ενός σχολείου να συνεργαστούν με την τοπική κοινωνία και να αναπτύξουν κοινές δράσεις, ώστε οι στόχοι του σχολείου να εναρμονίζονται με τους στόχους της τοπικής κοινωνίας σχετικά με περιβαλλοντικά ζητήματα; Ένα τέτοιο πρόγραμμα, με θέμα «Η ΥΠΕΡκατανάλωση φυσικών πόρων στο δικό μας κόσμο», υλοποίησαν οι Γ΄ και Δ΄ τάξεις του Δημοτικού Σχολείου Χιλιομοδίου. Μας προβληματίσε η λέξη οικοσύστημα και πάνω σ΄ αυτή στηριχθήκαμε για όλα τα υπόλοιπα: φυσικοί πόροι, τροφικές αλυσίδες, ενέργεια, απορρίμματα και προσέγγισαν τα παιδιά την έννοια της αειφορίας. Επίσης υπήρχε μεγάλο ενδιαφέρον απ΄ όλα τα μέλη της περιβαλλοντικής ομάδας για συμμετοχή στο σχεδιασμό και στη διαμόρφωση του αύλειου χώρου και οι μαθητές κατάφεραν να φτιάξουν το σχολείο ζεστό και φιλόξενο σαν το σπίτι τους..

ΣΚΟΠΟΣ: Η δημιουργία ευαισθητοποιημένων και ενεργών πολιτών σε θέματα διαχείρισης φυσικών πόρων και περιβάλλοντος.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οι μέθοδοι υλοποίησης του προγράμματος ήταν η Μαθητοκεντρική-Ομαδοσυνεργατική-Διαθεματική-Διεπιστημονική καθώς και η μέθοδος project. Οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες με τη βοήθεια κοινωνιογράμματος και ασχολήθηκαν με διαφορετικό αντικείμενο και έρευνα εφαρμόζοντας την αρχή της ομαδοσυνεργατικότητας. Κατά την υλοποίηση του προγράμματος εφαρμόστηκε η ολιστική μέθοδος ή αλλιώς μέθοδος της αράχνης, αναπτύσσοντας τα υποθέματα με αφετηρία τα μαθητικά βιώματα και ενδιαφέροντα, έτσι ώστε οι μαθητές να αισθάνονται πρωταγωνιστές κι ο δάσκαλος συντονιστής. Η μέθοδος καταγισμού ιδεών χρησιμοποιήθηκε κατ'εξοχήν στο σχεδιασμό δράσεων. Με την μέθοδο της καθοδηγούμενης ανακάλυψης εφαρμόστηκαν δραστηριότητες αναμόχλευσης προηγούμενων γνώσεων, όπως επίσης επέκτασης και εμπάνθυσής τους. Σε Εργασίες Πεδίου (Τάξη, αυλή του σχολείου, δάσος, χωριό) μέτρησαν, κατέγραψαν, ερεύνησαν, παρατήρησαν, πήραν συνεντεύξεις, συμπλήρωσαν ερωτηματολόγια, έμαθαν να κάνουν πειράματα, να φυτεύουν κ.τ.λ. Σε περιβαλλοντικό μονοπάτι στο δάσος συμπλήρωσαν ηχοχάρτες και δραματοποίησαν τη φωτοσύνθεση. Έκαναν κατασκευές, κούκλες, γλυπτά και μουσικά όργανα με άχρηστα υλικά, σκηνικά, μακέτες. Έγραψαν παιχνίδι ρόλων, έκαναν βιβλιογραφική έρευνα και συμμετείχαν με χαρά σε παιχνίδια γνώσεων. Οι δραστηριότητες των μαθητών ήταν οργανικά ενταγμένες στα μαθήματα, ώστε να επιτυγχάνεται διαθεματική και ολιστική προσέγγιση του θέματος. Χρησιμοποιήθηκαν εκπαιδευτικά πακέτα Περι/κών Οργανώσεων που αφορούσαν το νερό, τα απορρίμματα, την ενέργεια και ασχολήθηκαν με βιβλιογραφική έρευνα (βιβλία, περιοδικά, διαδίκτυο).

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το σημαντικότερο αποτέλεσμα από την εφαρμογή του προγράμματος ήταν οι δράσεις των μαθητών έξω απ' την σχολική αίθουσα

- Συμμετείχαν στην εκδήλωση «Ένα δέντρο μια φορά μες την πράσινη γωνιά», που διοργάνωσε η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης. Το δέντρο που έφτιαξαν βραβεύτηκε ως το καλύτερο από την οργανωτική επιτροπή.
- Ζωγράρισαν τους κάδους για την ανακύκλωση στο σχολείο μας.
- Κόλλησαν τις αφίσες (για την ανακύκλωση χαρτιού, αλουμινίου, πλαστικών και μπαταρίας), σε κεντρικά σημεία του Δήμου και ενημέρωσαν τους κατοίκους για τον τρόπο συμμετοχής τους στο πρόγραμμα.
- Ανάρτησαν ταμπλό στο Δημαρχείο όπου ενημέρωναν για το πρόγραμμά τους.
- Συνεργάστηκαν με την εταιρία ΑΦΗΣ για ανακύκλωση μπαταριών και την PLASTIKO ανακύκλωση πλαστικών και χαρτιού (τοποθετήθηκαν ειδικοί κάδοι στο σχολείο μας).
- Έφτιαχναν compost στο σχολείο με οργανικά απορρίμματα που έφεραν απ' το σπίτι.
- Διοργάνωσαν παζάρι με χριστουγεννιάτικες κατασκευές, γιατί υποστηρίζουμε: «καταναλώνω λιγότερο, επαναχρησιμοποιώ, ανακυκλώνω».
- Έγινε ενεργειακός έλεγχος κτιρίου από ειδικό.
- Ζωγράρισαν μεγάλα επιτραπέζια και επιδαπέδια παιχνίδια στις πλάκες της αυλής.
- Μοίρασαν εφημερίδες στους μαθητές και στους κατοίκους του Χιλιμοδίου.
- Φύτεψαν μεσογειακά φυτά σε συνεργασία με το Δήμο και το Δασαρχείο.
- Ζωγράρισαν τους τοίχους και τα παρτέρια του σχολείου.
- Έγραψαν οικοκώδικα, για την ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων και την ανακύκλωση, σε ταμπλό 2Χ1 και το τοποθέτησαν πάνω από τις βρύσες του σχολείου.
- Έφτιαξαν γλυπτά από ανακυκλώσιμα υλικά, στο σχολείο, στο Δημαρχείο και σε άλλα σημεία του Δήμου.

Η Περιβαλλοντική μας Ομάδα:

- σε συνεργασία με την ΕΕΠΦ διοργάνωσε την Ετήσια Εκδήλωση για τη Βράβευση των σχολείων που ανήκουν στο Διεθνές Δίκτυο Οικολογικών Σχολείων. Συμμετείχαν σχολεία απ' όλη την Ελλάδα και η ομάδα μας βραβεύτηκε με τη σημαία των Οικολογικών.
- συμμετείχε στο πανόραμα Μαθητικού Πολιτισμού 2006 της Δ/σης Α/θμιας Εκπ/σης Πειραιά σε συνεργασία με την Πανελλήνια Ένωση Εκπαιδευτικών για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, το ΚΠΕ Αργυρούπολης και τις Δ/σεις Α/θμιας Εκπ/σης Α' και Δ' Αθηνών.
- έδωσε συνέντευξη στο τοπικό ραδιοφωνικό σταθμό, όπου ενημέρωσε για το πρόγραμμα ανακύκλωσης στο σχολείο.
- Επίσης οι μαθητές έπαιξαν διαφημίσεις, που έγραψαν και σκηνοθέτησαν οι ίδιοι, για τη σωστή χρήση του νερού και τη διαχείριση φυσικών πόρων.
- Παρουσίασαν τα τελικά προϊόντα του προγράμματός τους σε όλους τους συμμαθητές τους στο σχολείο και στην ευρύτερη κοινωνία καλώντας τους στη γιορτή για το περιβάλλον, με δρώμενα, αφηγήσεις δικών τους ιστοριών.

Οι προτάσεις που διατύπωσαν οι μαθητές με αποδέκτη το Δήμο Τενέας καταδεικνύουν ότι η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση μπορεί να συμβάλει σε μια καλύτερη ποιότητα ζωής και να δώσει μια άλλη δυναμική στην προώθηση ζητημάτων της τοπικής κοινωνίας. Μέσα απ' το πρόγραμμα ανέδειξαν το πρόβλημα νερού της περιοχής τους (νιτρικά) και κατάφεραν να σφραγιστεί η γεώτρηση. Επίσης κατά τη διάρκεια και στο τέλος του προγράμματος έκαναν **προτάσεις** για τη σωστή διαχείριση του νερού, για την εξοικονόμηση φυσικών πόρων και για την ανακύκλωση. Αντιπροσωπεία μαθητών και μια εκπαιδευτικός συμμετέχουν στην επιτροπή του Δήμου Τενέας με σκοπό την επέκταση προγράμματος ανακύκλωσης σε όλο το Δήμο. Επίσης συνεργαζόμαστε με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κορινθίας, με το Δασαρχείο, με εταιρίες ανακύκλωσης υλικών, με τσιγγάνους και έχουμε καταφέρει να αλλάξουμε τα πράγματα στη μικρή κοινωνία του σχολείου. Εφαρμόζουμε με επιτυχία, πρόγραμμα ανακύκλωσης, με συμμετοχή των κατοίκων και κατάφεραμε να φτιάξουμε το σχολείο σαν το σπίτι μας, ζεστό, φιλόξενο και πάνω απ' όλα Οικολογικό που σέβεται το περιβάλλον!

ΣΥΖΗΤΗΣΗ:

- Με ποιο τρόπο κατάφερε η περιβαλλοντική ομάδα να λύσει το πρόβλημα νερού της περιοχής;
- Πώς μπορεί να υλοποιηθεί πρόγραμμα ανακύκλωσης σε ένα σχολείο; (Δυσκολίες, προβλήματα, τρόποι αντιμετώπισης).
- Οι μαθητές συμμετείχαν; Πώς αξιολογήσατε τη συμμετοχή; (μέθοδοι, διαδικασίες, κ.τ.λ.)
- Πέτυχε το πρόγραμμά σας; Αν ναι με ποια κριτήρια το αξιολογήσατε;
- Ποιος είναι ο ρόλος σας στην αρμόδια επιτροπή του δήμου για την ανακύκλωση;
- Πού βρίσκετε τα χρήματα για την υλοποίηση των προγραμμάτων σας;

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ματσαγγούρας Η. (2003), *Η διαθεματικότητα στη σχολική τάξη*, εκδ. Γρηγόρη: Αθήνα.
2. Ματσαγγούρας Η. (2000), *Η σχολική τάξη*, Αθήνα.
3. Ματσαγγούρας Η. (1998), *Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας. Στρατηγικές διδασκαλίας*, Gutenberg: Αθήνα
4. Φλογαίτη Ε. (1993), *Περιβαλλοντική εκπαίδευση*, Ελληνικές Παν/μιακές Εκδόσεις: Αθήνα.
5. Καλαϊτζίδης Δ., Ψαλιδα Β. (1999), *Το ποτάμι εγχ. παιδ. δραστ. Π. Ε. ΥΠΕΠΘ*, Αθήνα.
6. Γεωργόπουλος Α. (2002), *Περιβαλλοντική Ηθική*, Gutenberg: Αθήνα.
7. Δημοπούλου Μ., Μπαμπίλα Ε, Φραντζή Α., Χατζημιχαήλ Μ. (2003), *Εξερευνώ την πόλη μου- Προτάσεις για διαθεματικά σχέδια εργασίας*, Εκδ. Καλειδοσκόπιο: Αθήνα.
8. Δημοπούλου Μ., Ζόμπολας Τ., Μπαμπίλα Ε., Χατζημιχαήλ Μ. (2001), *Περιβαλλοντική Αγωγή για μικρά παιδιά*, Εκδ. Καλειδοσκόπιο: Αθήνα.
9. Δαράκη Π. (1994), *Ομαδικά παιχνίδια*, Εκδ. Gutenberg: Αθήνα.
10. Τρικαλίτη Α., Παλαιοπούλου Ρ. (1999), *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για Βιώσιμες Πόλεις*, εκδ. Ελληνική Εταιρεία για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς: Αθήνα.
11. Κυρκίτσος Φ., Πελεκάση Κ., Χρυσόγελος Ν. (1995), *Μείωση των απορριμμάτων. Μια στρατηγική για το παρόν και το μέλλον*, Οικολογική Εταιρία Ανακύκλωσης, WWF Ελλάς: Αθήνα.
12. Μάναλης Π., Πλατανιστιώτη Σ., Σκαμπαρδώνης Σ., Στεφανόπουλος Ν., Φραντζή Α., Βαβούρη Α. (2005), *Στην αυλή των Οικολογικών Σχολείων..... σαν στο σπίτι μας*, εκδ. Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης: Αθήνα.
13. Μάναλης Π., Πλατανιστιώτη Σ., Σκαμπαρδώνης Σ., Στεφανόπουλος Ν., Φραντζή Α., Τσελεκτσίδου Π., Ψαλλιδάς Β. (2002), *Οικολογικά Σχολεία*, Εκδ. Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης: Αθήνα.
14. WWF-Ελλάς , Ίδρυμα Μποδοσάκη, (1999), *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για το Δημοτικό Σχολείο*, Αθήνα.